

پژوهش و
فناوری

پارک‌های فناوری نسل سوم

ترجمه و تنظیم: بنیامین مشیری

این گزارش بر اساس هماندیشی برگزار شده به افتخار بازنشستگی پروفیسور جان آلن پس از ۱۳ سال همکاری مؤثر با پارک فناوری منچستر تهییه شده است. وی که همانکنون بعنوان مشاور عالی و استراتژیک UKSPA فعالیت دارد، پیش از این، طی دو دوره مدیریت این انجمن را عهدهدار بوده است و سابقه سیار موفقی در تجاری‌سازی محصولات نوآوری در حیطه صنایع بیوشیمیایی در انگلستان را در کارنامه عملکرد خود دارد. وی همچنین بعنوان مشاور با ۲۹ پارک فناوری و مرکز رشد در سطح بین‌المللی همکاری داشته است. شایان ذکر است که وی عضو هیأت علمی و مدیریت دانشکده موسیقی یکی از آکادمی‌های هنری بریتانیاست. این هماندیشی که در قالب یک کارگاه تحلیل سناریوها و فرضیات و انتقال تجربیات خبرگان شرکت‌کننده در آن شکل گرفته، پرداختی بر دورنمای جنبه‌های کارکردی پارک‌های علم و فناوری نسل سوم و هزاره جدید دارد. بر این اساس، شرکت‌کنندگان به دنبال ترسیم و معرفی ویژگی‌های بنیادی این پارک‌ها بوده‌اند. شرکت‌کنندگان بر این باورند که پتانسیل بسیار وسیعی در درون پارک‌های علم و

اثربخشی و کارایی رخ دهد، نوع تعاملات پارک، شرکت‌ها و مستأجران بهبود یافته و ارتباط با دانشگاه‌ها و مراکز علمی دوچندان می‌شود.

مدل‌های شناخته شده پارک‌های فناوری

۱. پارک فناوری متولد شده از پیمان‌ها و همکاری‌های مشترک: دو یا چند همکار در توسعه پارک فناوری شرکت دارند؛ مهمترین هدف، تولید و انتقال فناوری و توسعه نوآوری دانش‌محور است، بخش خصوصی با سرمایه‌گذاری زیرساخت لازم را برای توسعه فراهم آورده است. مجموعه شکل گرفته به‌سوی اهداف استراتژیک و راهبردی مشخص در حرکت و توسعه است.

۲. پارک فناوری متولد شده از درون دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی: پارک فناوری در زمین یا منطقه تحت نظر اداره کننده کل گرفته و هزینه‌های پارک توسط دانشگاه پرداخت می‌شود، بیش از ۴۰ درصد از شرکت‌ها نوظهور و در حال رشد هستند، بسیاری از متخصصان و کارکنان شرکت‌ها در سمت دانشجو یا استاد دانشگاه مورد نظر هستند، مهمترین هدف، خلق کارآفرینی است؛ اثرگذاری‌های اقتصادی همسو با اهداف دانشگاه است.

۳. پارک فناوری تشکیل شده از شرکت‌ها و موسسات: کارکنان شرکت‌ها یا موسسات جزو مستأجران و ساکنان پارک محسوب می‌شوند، نوآوری وسیع بین کارکنان و ساکنان پارک در جریان است، زنجیره تأمین وسیعی میان موسسات و شرکت‌ها با پارک برای تبادل نیروی انسانی متخصص و نوآور برقرار است، شرکت‌ها و موسسات با اتفاق نظر اهداف را مشخص می‌کنند، تبادل دانش و تجربه میان صنایع با پارک معنی دارد.

۴. پارک فناوری مشتق شده از شهرک‌ها و

آن وجود نداشته باشد و عمومیت نسبتاً وسیعی پیدا کرده است. امروز موقعیت پارک، دسترسی به منابع، سطح اقتصاد منطقه‌ای که پارک در آن واقع شده و اهداف مشخص شده پارک که به آنها دست یافته، تعیین کننده موفقیت آن می‌باشد.

فازهای توسعه پارک علم و فناوری

فاز توسعه و بلوغ پارک تقریباً یک فرآیند عمومی و مشخص است؛ بطوریکه برای تمامی پارک‌های فناوری در سطح بین‌المللی شناخته شده و دارای تعریف واحدی است. یک پارک با گذر از فاز اولیه، با جذب شرکت‌های در حال تأسیس و فعال شدن آنها در مرکز رشد پارک، وارد فاز رشد می‌شود. در این مرحله، همه چیز جذاب و مهیج است؛ البته مدیریت پارک می‌داند که بزودی باید برای رسیدن به استقلال مالی، توسعه طرح‌ها و تأسیسات در جستجوی منابع مالی و سرمایه‌ای باشد. فاز بعدی شامل تأسیس مراکز چند کاربری است. این مرحله می‌تواند مدت زمان متفاوتی داشته باشد، بطوریکه بسته به عواملی چون موقعیت مکانی و سطوح دسترسی به منابع، کیفیت و قدرت مانور مدیریت و شرایط اقتصادی و مالی می‌تواند به سرعت یا بسیار زمان برخ دهد. نقش مدیریت و هیأت امنا یا هیأت مدیره پارک در این مرحله بسیار موثر و مشهود است.

بعضی از پارک‌ها در این مرحله متوقف می‌شوند (در این فاز باقی می‌مانند)، حال آنکه برای برخی دیگر، این مرحله یک فاز گذار به سوی بلوغ است. در فاز جدید، مدیریت خود را برای همکاری‌های وسیع و نقش آفرینی‌های چندبعدی مهیا می‌بیند؛ بطوریکه هدف گذاری بر مبنای توسعه علمی و فناوری در ابعاد منطقه‌ای و ملی انجام می‌گیرد. در این مرحله باید یک مدیریت تغییر و تحول در پارک جهت افزایش

فناوری وجود دارد که باید تعیین و مشخص شده و بعنوان مسیرنامی حصول موفقیت مورد استفاده واقع گردد. با اینکه موفقیت را می‌توان در محورهای مختلف تعریف و تفسیر کرد، ولی در واقع پارک موفق نسل سومی در اکثربت این محورها به موفقیت دست خواهد یافت. در خلال ۲۵ سال گذشته پارک‌های

فناوری بعنوان مهمترین مکانیزم حمایت، رشد و بستر انتقال فناوری شناخته شده‌اند. تمرکز خاص بر مفهوم کارآفرینی، ایجاد مسیر هدفمند و کارآمیز فعالیت‌های تحقیقاتی تا تجاری‌سازی ایده‌ها و محصولات اولیه، بر پا نمودن محیط توسعه نوآوری با انعطاف، امکانات وسیع، قابل دسترس و سرانجام، شبکه گسترش دانش و تجربه شرکت‌های نوظهور و موفق که جهش‌های بلندی را در تحقیق و توسعه منتج به ارزش آفرینی تجاری، سبب شده‌اند.

طبق تعریف انجمن بین‌المللی پارک‌های علم و فناوری IASP، پارک فناوری عبارت است از : سازمانی که توسط متخصصان مدیریت می‌شود، و هدف اصلی آن ارتقای فرهنگ نوآوری و رقابت در قالب کسب و کار شرکت‌های فناور دانش‌محور است؛ مهمترین اقدامات برای دستیابی به این هدف، مدیریت بر جریان دانش و فناوری، ایجاد انگیزش در ارتباطات با دانشگاه‌ها، موسسات علمی و تحقیقاتی، شرکت‌ها و صنایع پیشرفته تسهیل و بهبود شرکت‌های نوآور و نویا در حیطه تحقیق و توسعه درون مراکز رشد یا در قالب اسپین آف و فرامهمسازی فضا و تأسیسات لازم برای انجام فعالیت‌هاست. انجمن بین‌المللی پارک‌های علم و فناوری تاکنون ۱۱۰ هزار شرکت فعل در ۳۲۵ پارک فناوری از ۶۹ کشور جهان را بعنوان عضو ثبت نموده است. مدل کارکرد پارک‌های فناوری بگونه‌ای بوده است که شاید امروز هیچ بهایمی در جنبه‌های مختلف تعریف و مقایه‌یم

خوشهای صنعتی: خوشهای فعال از شرکت‌ها در اصناف و صنایع مشخص بوجود آورند پارک می‌باشند که موقعیت مکانی یکسانی را دارا هستند. همکاری و شراکت استواری برای تبادل دانش، محصولات و خدمات در خوش بوجود آمده است. ارتباط با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی بر اساس نیاز و تقاضای بازار و مشتری تعیین می‌شود نه بر اساس کشش به سوی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی. فضاهای کاملاً اشتراکی و در مالکیت کل خوش صنعتی است. فرصت‌های سرمایه‌گذاری و ارتباط با بازار و تجارت فراوان است.

انتخاب مدل کارکردی

پارک فناوری تنها یک مجموعه زیبای معماری شامل ساختمان‌ها و تأسیسات خیره‌کننده با طراحی مثال‌زدنی آمیخته به هنر و مدرنیسم نیست؛ بلکه دارای مدل کاری نسبتاً روشی است که تقریباً برای هر پارکی منحصر بفرد است. گستره وسیعی از مدل‌های کسب و کار و نقش‌آفرینی پارک‌های موفق امروز وجود دارد. برای ورود موثر به بحث، به بررسی ویژگی‌های بازار این مدل‌ها خواهیم پرداخت. دیدگاه و تفکر ما نسبت به بسیاری از ویژگی‌ها می‌تواند متفاوت باشد و در مورد یک پارک مثبت یا

۵

منفی تلقی شود، بطوریکه در فاز توسعه یک پارک، ایفای یک نقش از دید عده‌ای لازم و از دید عده‌ای کاملاً بیهوده و حتی عنوان یک تهدید تلقی شود.

سناریویی موفقیت پارک‌های نسل

سوم

در این بخش به جنبه‌ها و ساختارهای اساسی پارک‌های نسل سوم خواهیم پرداخت که عبارتند از:

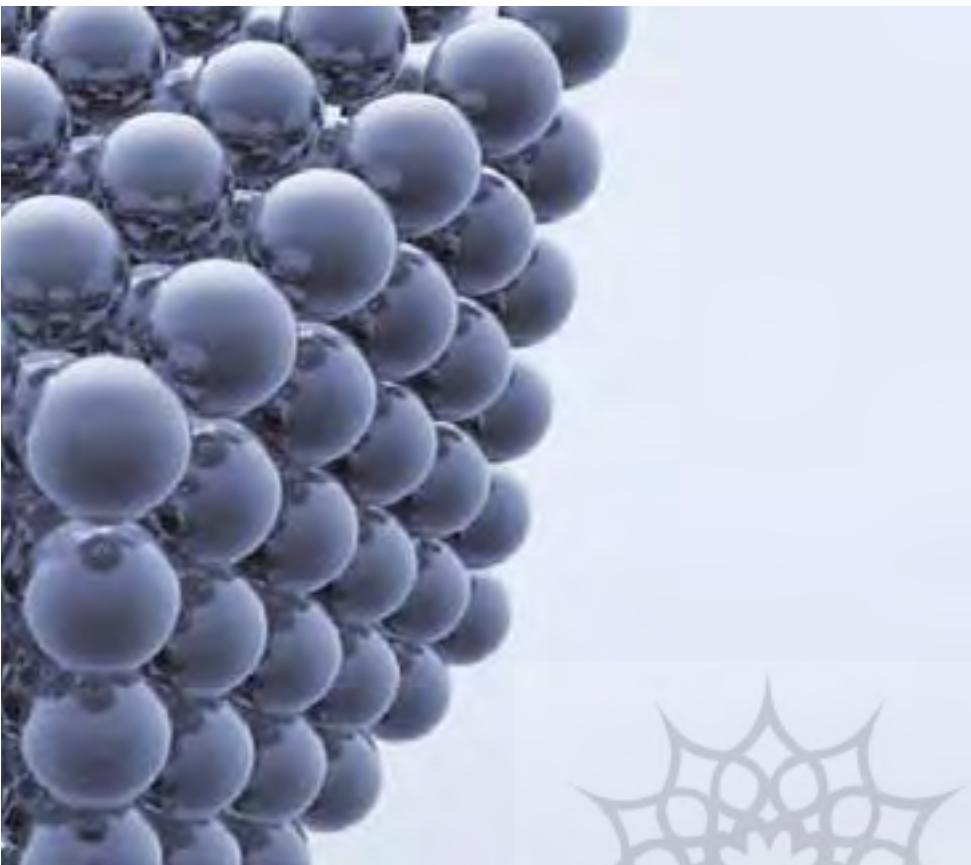
- ۱- جنبه‌های محلی و ملی:** پارک فناوری یک موجودیت مستقل، تنها و گوشنهشین نیست، بلکه عنصر سیاست‌گذار نوآوری منطقه‌ای و ملی است. امروزه پارک‌های فناوری به عنوان اکوسیستم‌های نوآوری تلقی می‌شوند، یعنی محیطی که نوآوری در آن رشد نموده و به بلوغ برسد. همچنین پارک‌ها، رهبری توسعه اقتصاد دانش محور می‌تنند بر فناوری‌های پیشرفته و در حال توسعه را عهده‌دار هستند. پارک‌ها نقش‌هایی مانند: ایجاد موازنۀ در توسعه علمی و فنی منطقه‌ای و آمایش سرزمین‌ها، تحقق هم‌افزایی و ورود به عرصه رقابت بدون مرز نوآوری در محصولات فناوری‌های برتر و نیز حلقة ارتباطی میان اندیشه و کار در منطقه تا اندیشه و کار در سطح جهانی هستند. این تفکر شکل‌دهنده شبکه‌ها و ساختارهای جدید

پارک فناوری

عبارت است از:

سازمانی که توسط متخصصان مدیریت می‌شود، و هدف اصلی آن ارتقاء فرهنگ نوآوری و رقابت در قالب کسب و کار شرکت‌های فناور دانش محور است

۶

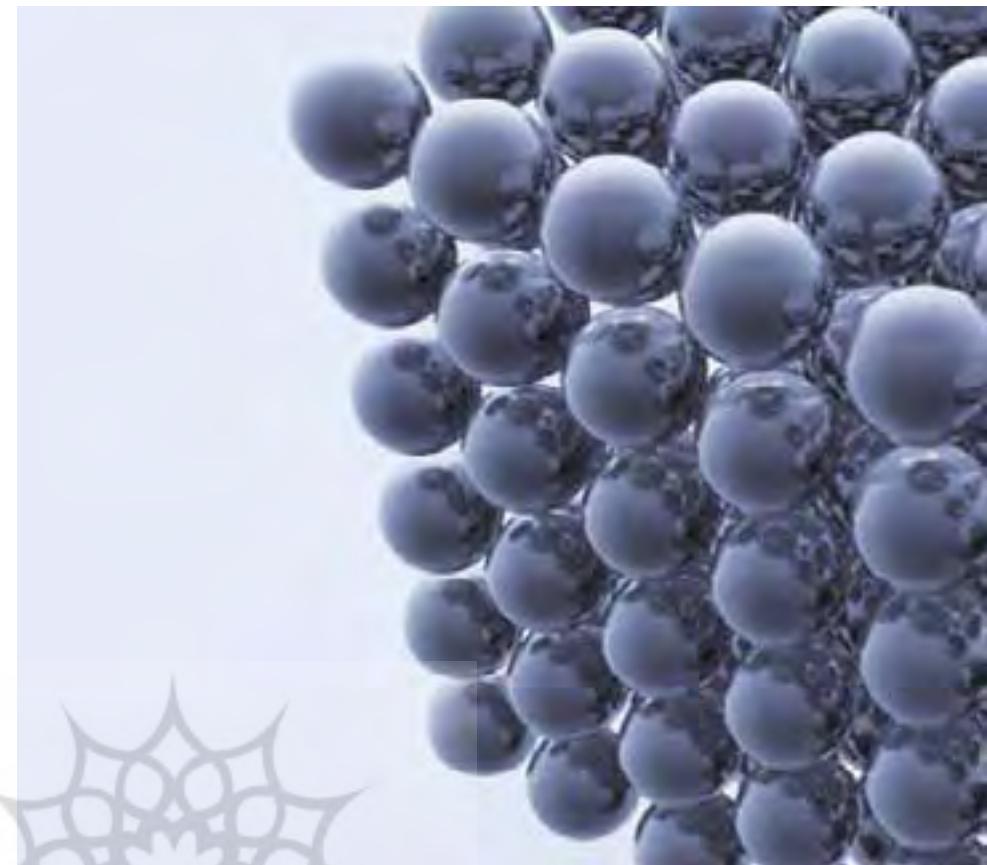
کاری و ارتباطی است و پای شرکت‌ها را به عرصه رقابت بین‌المللی باز می‌کند. شهرهای بزرگ و توسعه‌یافته، همیشه یک یا چند پارک نسل سوم را در دل خود خواهند داد که نقش بی‌بدیلی را در اقتصاد آن شهرها ایفا می‌نماید. پارک‌های نسل سوم و بخش خصوصی تعامل و همکاری دوسویه‌ای را در دستور کار خواهند داشت. پارک نقش توسعه علمی و فناوری بخش خصوصی را به انجام می‌رساند. همچنین با ایجاد بازار مبادله فناوری و محصولات و خدمات آن، نقش موثری را در ارتباط با بهبود اقتصاد مبتنی بر دانش انجام می‌دهد. همچنین در بعد اجتماعی، پارک یک عضو دوست داشتنی است؛ چرا که با ایجاد پست کارآفرینی و اشتغال، بسیاری از آسیب‌های اجتماعی ناشی از بیکاری و رکود اقتصادی منطقه‌ای را مرتفع می‌سازد. بخش خصوصی در فاز توسعه یاریگر پارک خواهد بود و با تزییق سرمایه و مشارکت در قالب سرمایه‌گذاری خطرپذیر، پارک را در پیشبرد اهداف مشترک یاری می‌کند.

۲- سیاست‌های راهبردی و مدیریت: پارک فناوری نسل سوم دارای مدیریت چندلایه در سطوح خرد و روزمره، تا سطوح کلان برنامه‌ریزی و راهبردهای چند ساله است. مدل کسب و کار و پویایی پارک نسل سومی، در تماس نزدیک با شرایط مکانی و زمانی، فرآیندها، اهداف و

است. این ویژگی از پارک‌های نسل سوم آنها را تا سطح الگوی کامل و بارز شهرسازی طبیعت محور مطرح می‌سازد.

۵- ارتباطات با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی: وجود و برقراری یک ارتباط دوسویه فعال و موثر میان پارک و دانشگاه از مهمترین ویژگی‌های نسل سومی هاست. این نقش همان چیزی است که به پل ارتباطی دانشگاه با صنعت مشهور شده است. در دهه‌های پیش نقش محوری دانشگاه بر توسعه علوم و فنون و دانش‌ها در یک محیط علمی بدون توجه به اقتصاد یا بازار استوار بود، ولی این پارک‌ها این بود که با ایجاد ارتباط با دانشگاه، زنجیره توسعه نوآوری را کامل سازند. امروز دانشگاه‌ها در صدد ارتباط با پارک‌های فناوری هستند تا با ایجاد همکاری دوسویه، فارغ‌التحصیلان خود را به سوی کارآفرینی و اشتغال رهنمون ساخته و دانش و تجربیات پارک‌ها را به دانشجویان خود منتقل سازند که این ارتباط بین تحقیق و توسعه را با بازار و تجارت شدنی می‌سازد.

۶- شبکه‌سازی و توسعه ارتباطات کاری: شبکه‌سازی و ارتباطات در هر سطحی، یکی از الزامات و پیش‌فرض‌های پارک‌های نسل سومی است. بطوریکه شبکه‌ها و همکارهای مختلف یکی از بخش‌های مهم وارد شده در گزارشات عملکرد

مدیریت پارک می‌داند که بزودی باید برای رسیدن به استقلال مالی، توسعه طرح‌ها و تأسیسات در جستجوی منابع مالی و سرمایه‌ای باشد

۶

را برای سرمایه‌گذاران ایجاد خواهد کرد که اولین گزینه برای آنان محسوب می‌شود. سرمایه‌گذاری در این پارک‌ها دارای آفاق متفاوتی است. بطوریکه از دل یک سرمایه‌گذاری کوتاه مدت، یک پورتفولیو (سبد سهام) برای سرمایه‌گذاری بلند مدت متولد می‌شود. تغییر و تحول در دنیای سرمایه‌گذاری به گونه‌ای خواهد بود که پارک‌های نسل سوم، اماکن با ثبات و مطمئن اقتصادی و بسیار کم ریسک تلقی شوند و این باعث کشش برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی خواهد شد.

۴- محیط زیست و پیرامون: پارک نسل سوم تنها بعنوان مرکز ایده و فکر تلقی نمی‌شود، بلکه با بهره‌گیری از آفرینش‌های هنری و زیبایی‌افرینی در دل طبیعت، تعامل انسان و محیط زیست پیرامونش را به پرده می‌کشد. توجه به ساکنان و همسایگان منطقه‌ای پارک، توجه به باورها و سلیقه‌های محلی، استفاده کار از امکانات طبیعی و حیاتی از ویژگی‌های بر جسته این نسل از پارک‌های است. البته این آفرینش‌های هنری تنها به معنی ساختمنهای لوکس با مصالح گران قیمت نیست، بلکه توجه به ارتباطات انسانی، فضای سبز و پوشش گیاهی، معماری فضای ترکیب، استفاده بهینه از نور و رنگ‌ها، رعایت تناسب در مقیاس‌ها و اندازه‌ها، ملاحظه در باب فضاهای غیر رسمی و پیرامونی و توجه به خدمات و تسهیلات به ساکنین پارک محدودیت‌ها، ارتباطات و مدیریت بر منابع است و انعطاف‌بالای دارد. بطوریکه مدیر پارک نسل سوم، علاوه بر تسلط بر دانش مدیریت، نیازمند خبرگی در یک سری فنون تخصصی در ارتباط با مدیریت بر پارک‌های فناوری است. ارتباطات وسیع و هدفمند، تعامل با شرکت‌ها و مستأجريان پارک نیازمند طیف وسیعی از توانایی‌ها در فنون مدیریت است. پارک‌های نسل سوم مقصد یک حرکت نیستند، بلکه دروازه ورود به شاهراه نوآوری در فناوری‌های نوین بر بستر رقابت میان اندیشه‌ها هستند. سیر و سریان در این شاهراه نیازمند بینش بلند یک مدیر نسل سوم است. بسیاری از دانش‌ها را می‌توان از تجربیات گذشتگان اکتساب کرد، ولی در بسیاری از وضعیت‌های منحصر بفرد، این ابتکار یک مدیر است که چالش‌های فاروی را به شایستگی مدیریت و راهبری کند. توجه به رقابت‌های بین‌المللی یکی از الزامات این دسته از مدیران است. شبکه‌سازی ارتباطات، تعیین اولویت‌ها، تعریف روش استراتژی‌های نوآوری و تصمیم‌گیری در لحظات خاص از مهمترین ویژگی‌های مدیران پارک‌های نسل سوم است.

۳- محور توجه سرمایه‌گذاران: پارک نسل سوم محور توجه سرمایه‌گذاران است. تنوع گوناگونی میدان سرمایه‌گذاری خطرپذیر و فرuchtت‌های مهیا در این پارک‌ها چنان کششی

دیدگاه مبتنی بر اعتماد متقابل را برای این شرکت‌های نوپا در قبال پارک ایجاد کند.

جمع‌بندی

- گامهای لازم تا رسیدن به موفقیت پارک نسل سوم عبارتند از:
- ۱. جهانی اندیشیدن بجای تمرکز منطقه‌ای؛
- ۲. بکارچه‌سازی و الحاق طرح توسعه پارک به طرح‌های منطقه‌ای و شهری هر منطقه؛
- ۳. تدارک تیم ستادی کارآمد و تدوین استراتژی‌های بلندمدت با اهداف روش و مشخص؛
- ۴. توجه به کارکرد پارک فناوری بعنوان شاهراه ورودی به روابط‌های وسیع نوآوری؛
- ۵. مدیریت بر فرهنگ سازمانی و شبکه‌سازی ارتباطات و وظایف کاری؛
- ۶. مدیریت پارک بر اساس توجه و برنامه‌ریزی همسو با نیازهای شرکت‌های پارک؛
- ۷. فراهم‌سازی فضا و بستر ظهور خلاقیت و نوآوری در کارکنان و ساکنان پارک؛
- ۸. ارتباط موثر دو سویه با دانشگاه‌ها و مراکز آکادمیک برای ایجاد همکاری‌های وسیع؛
- ۹. تنوع بخشیدن به حیطه‌های فعالیت توأم با کنترل و سنجش کارائی و اثربخشی؛
- ۱۰. تدارک تیم مشاوره و حمایت فنی و اطلاعاتی از شرکت‌های نوپا در مراکز رشد و تسهیل فرآیندها و روش‌ها؛
- ۱۱. ایجاد روحیه اعتماد و اطمینان میان کارکنان و متخصصان و شرکت‌ها و مدیریت پارک؛

منابع

1. Third Generation Science parks , A Report by Professor J.Allen, Manchester Science Park,2007
2. Evaluation of the past & future economic contribution of the UK Science Park Movement, Angle Technology Ltd for the UK Science Park Association, 2006
3. Creating an Innovative Europe, Report of the Independent Expert Group on R&D and Innovation, 2006. See http://ec.europa.eu/invest-in-research/action/2006_ahogroup_en.htm

محیط زیست: معماری پارک‌های فناوری تنها بر اساس ایده‌های ارشیتکت‌ها وضع نمی‌شود، بلکه توجه به محیط زیست و سلیقه ساکنان پارک بر اساس محیط زندگی - کار شکل می‌گیرد.

• **کسب و کار سالم و فرصتی برای سرمایه‌گذاری:** تیم مدیریت پارک شاید اساسی‌ترین نقش را در مجموعه پارک ایفا نماید. بطور خاص شخصیت و ویژگی‌های رئیس پارک فناوری و کیفیت راهبری و مدیریت وی می‌باشد ترکیبی از مهارت‌ها باشد. پارک با تولید ارزش‌افزوده و کارآفرینی کسب و کارهای تمیز و سالم، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی را به خود جذب می‌کند. این جاذبه، مشکلات بسیاری از شرکت‌های جویای سرمایه پارک را مرتفع نموده و آنها را در توسعه طرح‌ها یاری می‌سازد.

• **تحقیق نقش دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی** در برقراری همکاری‌های هدفمند: پارک‌های نسل سوم موجودیت‌های مجزا و دور افتاده نیستند، بلکه دارای تعامل پویا با دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی بوده، تبلور یکی از کارکردهای موثر هر دانشگاه هستند. بطوریکه با رهنمون‌سازی فارغ‌التحصیلان دانشگاه به پارک، شرکت‌هایی متولد می‌شوند که سازنده بدنده صنعت و فناوری در آینده خواهند بود و این یعنی ارتباط موثر میان بخش صنعت و دانشگاه.

• **فعال در شبکه‌های همکاری و مشارکت:** بهره‌گیری از کسب و کارهای شبکه‌ای و ایجاد سطح وسیع ارتباطات، شبکه‌های محلی، ملی و بین‌المللی فرصت‌های ذی قیمتی را برای پارک جهت نقش‌آفرینی ایجاد می‌نماید.

• **توجه به نیاز شرکت‌های ساکن پارک و مرکز رشد:** محیط کاری و حمایتی پارک، یکی از اساسی‌ترین نیازهای شرکت‌های نوپا را پوشش می‌دهد، بطوریکه رسیدن به بلوغ و خروج یک شرکت از مرکز رشد تا ورود به پارک، می‌باشد شامل فرایندی آرام و سازنده بوده و در حقیقت

سالانه پارک‌های نسل سومی است. نقش مهم پارک‌ها در اثربخشی هرچه بیشتر در این ارتباطات بسیار کلیدی است و موفقیت شرکت‌های نوپا پارک را رقم می‌زند. شبکه از پارک آغاز می‌شود و با رسیدن به دانشگاه‌ها و موسسات و شرکت‌های منطقه، به ابعاد فرا منطقه و بین‌المللی منتهی می‌شود. ارتباط با شرکت‌های خارج شده از پارک و تعامل با آنها، منافع بسیاری را برای شرکت‌های نوپا در در روابط میان پارک‌ها و مراکز رشد پیدا نموده و سعی در بهبود این جایگاه خواهد داشت.

۷- توسعه و رشد شرکت‌های ساکن و مستأجر در پارک

پارک نسل سوم، نیازهای شرکت‌های خود را می‌داند و از پیش برای آن چاره‌اندیشی می‌کند. همچنین با راهنمایی و ایجاد انگیزش، رشد این شرکت‌های در حال رشد را تسريع می‌نماید. مدیریت پارک نسل سوم حتی شرکت‌ها را متوجه نیازهای اساسی آنها می‌کند که پیش از این خود از آن غافل بوده‌اند، و مهارت‌هایی چون بازاریابی و تجاری‌سازی محصولات اولیه را برای آنها برنامه‌ریزی و طرح می‌کند. همچنین سرمایه‌گذاران را با شرکت‌ها و محصولات و خدمات آنها آشنا می‌سازد تا توسعه این شرکت‌ها هموار گردد.

نوآوری یک فرآیند ادامه‌دار و پویا است و تمایز جدی میان پارک و مراکز رشد قابل تصور نیست. در نتیجه همراهی با شرکت‌ها در دل مراکز رشد تا درون پارک روند مشابهی دارد و گونگونی نیازها احتمالاً وجه تمایز این همراهی و حمایت‌هاست. پارک‌های نسل سوم انتقال شرکت‌ها را از مرکز رشد به پارک و از آنجا به بیرون از پارک به آرامی و بسیار کارآمدیریت می‌کنند، بگونه‌ای که همواره روحیه اطمینان و اعتماد متقابل میان پارک با شرکت ساکن پارک برقرار خواهد ماند.

توصیه‌ها و الزامات

با بررسی تمام مدل‌ها و ملاحظات، استفاده از عبارت پارک فناوری نسل سوم مستلزم تحقق پارامترهای اساسی ذیل است:

• **نقش‌آفرینی بین‌المللی، با ریشه‌های محلی و ملی:** بک پارک فناوری نقش بسیار موثری را در ارتقای سیمای شهری دارد و باعث اعتدالی نام منطقه خود خواهد شد. شرکت‌های پارک نسل سومی، مرازهای جغرافیایی را ملاک قرار نداده و در ابعاد بین‌المللی فعالیت می‌کنند. بر این اساس،

بسیاری از شرکت‌های عضو پارک در سایر نقاط دنیا دفاتر فعالی را دایر نموده و تأثیر گذارند.

• **عضوی از اجتماع، با احترام به مردم و**